

HET PENSIOEN KLIMAATLABEL

Toelichting bij presentatie op 2 november 2017

TOELICHTING PENSIOEN KLIMAATLABEL

Het klimaatlabel geeft pensioendeelnemers inzicht in hoe de investeringen van hun pensioengeld zich verhouden tot het klimaatakkoord van Parijs. Het klimaatlabel is gebaseerd op de volgende aspecten:

1. Beleggingen van het pensioenfonds in bedrijven die investeren in nieuwe kolencentrales. We beschouwen een selectie van bedrijven die investeren in nieuwe kolencentrales (dus niet alle bedrijven in de kolenindustrie). Zie <https://coalexit.org/database>
2. Beleggingen in de 100 grootste olie & gasbedrijven. ranking. Dit zijn beursgenoteerde bedrijven met de grootste koolstofinhoud in hun bewezen voorraden – die dus het sterkst bijdragen aan klimaatverandering bij ontginning van de voorraden waarop ze rekenen. Zie <http://fossilfreeindexes.com>.
3. Het beleid van het pensioenfonds m.b.t. klimaatverandering en energietransitie.

Initiatiefnemers Fossilvrij NL en Both Ends hebben 168 Nederlandse pensioenfondsen aangeschreven met de volgende vragen:

- In de bijlage vindt u een overzicht van fossiele energie bedrijven. Kunt u voor deze bedrijven invullen wat de posities van uw pensioenfonds per 31 december 2016 en per 31 december 2015 waren?
- Op welke manier stuurt u in uw beleid op het afbouwen van investeringen in fossiele energie bedrijven? Wilt u de ambitie onderschrijven om tegen 2020 investeringen in deze bedrijven geheel af te bouwen?
- Op welke manier stuurt u in uw beleid op andere aspecten van de energietransitie; zoals investeringen in duurzame energie en CO2-reductie?

Pensioenfondsen ABP, BPL, PFZW en PME hebben meegewerkt aan deze bevraging. Voor bpfBouw en SPW is uitgegaan van openbaar gepubliceerde gegevens. Een twintigtal pensioenfondsen heeft beperkt geantwoord, en geen inzicht gegeven in hun investeringen. Overige fondsen hebben zich geschaard achter een sectorbrede, algemene reactie van de pensioenfederatie.

INZICHT IN INVESTERINGEN PENSIOENFONDSEN

Een analyse van de beschikbare gegevens leidt tot de volgende totalen.

	Geïnvesteed (mln)	Geïnvesteed (mln)	% van portfolio	% van portfolio
	31 dec 2015	31 dec 2016	31 dec 2015	31 dec 2016
ABP - olie & gas	€ 5.619	€ 6.896	1,60%	1,81%
ABP - kolen	€ 518	€ 1.061	0,15%	0,28%
PFZW - olie & gas	€ 2.898	€ 3.259	1,77%	1,76%
PFZW - kolen	€ 380	€ 469	0,23%	0,25%
PME - olie & gas	€ 936	€ 1.368	2,31%	3,07%
PME - kolen	€ 86	€ 99	0,21%	0,22%
BPL - olie & gas	€ 360	€ 271	2,55%	1,70%
BPL - kolen	€ 16	€ 17	0,12%	0,11%
<i>bpfBouw - olie & gas</i>		€ 384		0,71%
<i>bpfBouw - kolen</i>		€ 40		0,08%
<i>SPW - olie & gas</i>		€ 100		0,83%
<i>SPW - kolen</i>		€ 10		0,09%

NB. De cijfers van bpfBouw en SPW zijn afwijkend: deze zijn op basis van gegevens van 30 juni 2017 en bevatten niet evt. obligaties of indirecte investeringen.

NB. Bovenstaande gegevens representeren niet de totale investeringen in olie & gas of kolen, maar slechts van een selectie van bedrijven (zie verderop voor een overzicht). Voor bijvoorbeeld ABP bevat deze selectie slechts €1 mld in kolenbedrijven; met bredere lijst is dit €4,2 mld (zie rapport [Dirty & Dangerous](#)). Dat de totalen groter uitvallen geldt ook voor fossiel in het algemeen: ABP geeft bijvoorbeeld aan totaal in €16,5 mld in fossiele energie te beleggen (terwijl wij nu slechts €8 mld beschouwen).

AANVULLENDE INZICHTEN PER PENSIOENFONDS

ABP

- Ambitie 25% reductie totale CO₂-uitstoot van alle ondernemingen in de gehele aandelenportefeuille in 2020 (tov 2015); en zeker 5 miljard euro te beleggen in duurzame energie;
- Ondanks beleid significante stijging van beleggingen in fossiele energie bedrijven over 2016; ook in kolenbedrijven.
- Geen expliciete aandacht voor de remmende rol van fossiele energiebedrijven in de energietransitie
- Neemt internationaal voortouw in lobby voor klimaatmaatregelen.

BPFBOUW

- Ambitie 25% reductie totale CO₂-uitstoot van alle ondernemingen in de gehele aandelenportefeuille in 2020 (tov 2015);
- Laagste aandeel fossiele energie beleggingen van de vergeleken pensioenfondsen (relatief tot totale portfolio). Helaas alleen een dataset van juni 2017 aangeleverd, daardoor lastiger in vergelijking mee te nemen.
- Geen expliciete aandacht voor de remmende rol van fossiele energiebedrijven in de energietransitie

BPL

- Geen beleggingen meer in bedrijven die investeren in kolencentrales; zeer strikte criteria voor kolenindustrie (max 5% van de omzet uit kolenactiviteiten)
- Snelle afname van beleggingen in fossiel over 2016 (35% minder)
- Streeft naar 50% reductie van CO₂-voetafdruk in 2020 (tov 2016) en neemt hierbij ook de indirecte emissies mee in de berekening.
- (Nog) geen expliciet beleid met betrekking tot olie & gas bedrijven

PFZW

- Eerste pensioenfonds van NL die aankondigde uit kolen te stappen (in 2015);
- Desondanks nog voor € 469 mln beleggingen in bedrijven die kolencapaciteit uitbouwen;
- Geen expliciete aandacht voor de remmende rol van fossiele energiebedrijven in de energietransitie;
- Ambitie voor halveren totale CO₂-uitstoot van alle ondernemingen in de gehele aandelenportefeuille in 2020 (tov 2015); en verviervoudiging "beleggen in oplossingen";
- Neemt internationaal voortouw in lobby voor klimaatmaatregelen.

PME

- Hoogste aandeel fossiele energie beleggingen van de vergeleken pensioenfondsen (relatief tot totale portfolio). Hierin zelfs een toename, ook bij kolenbedrijven als Korea Electric Power Corporation, Posco Energy en CEZ Group.
- Voornemen om in 2018 een schifting te maken op transitiebestendigheid van bedrijven. Met als mogelijke consequentie verkoop van aandelen als het bedrijf in een 2 graden scenario geen goede investering is. Als PME dit serieus neemt, kan het fonds snel doorgroeien naar een B-label;
- PME sluit bedrijven uit die 50% of meer van hun omzet halen uit de winning van teerzandolie;
- In vijf jaar met 25% terugdringen van de CO₂ uitstoot in de aandelenportefeuille. Dan moet ook 10% van de portefeuille bijdragen aan het bereiken van de Sustainable Development Goals. € 250 miljoen te beleggen via impact investing, o.a. gericht op energietransitie.

PENSIOENFONDS VOOR DE WONINGCORPORATIES (SPW)

- Meet CO2 voetafdruk portefeuille
- 10% belegt in: schone energie; afvalverwerking; waterzuivering; vastgoed dat weinig energie en water verbruikt.
- Geen expliciete aandacht voor de remmende rol van fossiele energiebedrijven in de energietransitie;

RESULTATEN KLIMAATLABEL 2017

